

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตร
ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์

ภูมิภาคที่ 10 (เชียงใหม่)

ชื่อผู้เขียน

นางรุจิเรข นทีนันท์ ณ ลำปาง

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญเรือง เจริญศรี ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา โกไสยกานนท์ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุศรี เที้ยศิริเพชร กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ข้อมูลทางบัญชี
ในการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชี
สหกรณ์ภูมิภาคที่ 10 (เชียงใหม่) ว่ากลุ่มบุคคลผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ
พนักงานสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้นำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการบริหารงานสหกรณ์
อย่างไรบ้าง และศึกษาถึงปัญหาการใช้ข้อมูลทางบัญชีของสหกรณ์ รวมทั้งศึกษาว่าข้อมูลที่นำเสนอ
มีความเพียงพอแก่ผู้ใช้ข้อมูลหรือไม่และต้องการข้อมูลใดเพิ่มเติมหรือไม่

สหกรณ์จัดทำข้อมูลทางบัญชีเป็นไปตามแบบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด ซึ่งจัดทำ
ตามลักษณะของงานดำเนินงานของสหกรณ์ประเภทการเกษตรที่มีการดำเนินธุรกิจหลัก 4 ธุรกิจ
ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจให้บริการ
และส่งเสริมการเกษตร ข้อมูลทางบัญชีของสหกรณ์ที่ได้จากการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้อง จะสรุป
ถึงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ในรูปแบบของงบการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้นทุก ๆ
ระยะ 3 เดือน ได้แก่ งบการเงินรายไตรมาส และจัดทำ ณ วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ได้แก่
งบการเงินประจำปี เพื่อให้ผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชีของสหกรณ์สามารถนำข้อมูลในงบการเงิน ดังกล่าว
ไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มมากยิ่งขึ้น แต่สหกรณ์ยังไม่ได้จัดทำ
งบการเงินรายไตรมาส

นอกจากนั้น สหกรณ์ยังได้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน เพื่อให้ข้อมูล
ที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ใช้ข้อมูลสามารถ
ติดตามผลการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ได้เป็นประจำทุกเดือน

ผลการศึกษาการใช้ข้อมูลทางบัญชีของสหกรณ์การเกษตรทั้ง 6 สหกรณ์ ใน 6 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พะเยา และแม่ฮ่องสอน พบว่าผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่ม ข้อมูลทางบัญชีที่สหกรณ์จัดทำไว้ในรูปแบบของงบการเงินและรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือนได้ให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์แล้ว แต่การจัดทำงบการเงินประจำปียังล่าช้าไม่ทันต่อความต้องการที่จะนำไปใช้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้ใช้ข้อมูลแต่ละกลุ่มยังต้องการใช้ข้อมูลจากงบการเงินรายไตรมาส ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่รวดเร็วและนำมาใช้ประโยชน์ได้ทันต่อความต้องการ และจากผลการศึกษาดังกล่าวเห็นว่าสหกรณ์ควรให้ความสำคัญของข้อมูลทางบัญชีมากขึ้นเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชีให้มากที่สุดควรมีการกำหนดเวลาการจัดทำงบการเงินแก่พนักงานบัญชีเพื่อให้จัดทำให้เสร็จทันเวลาและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ ควรกำหนดความรับผิดชอบของพนักงานให้ชัดเจน ข้อมูลทางบัญชีควรให้เป็นปัจจุบัน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการให้การศึกษอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ และพนักงานบัญชี เกี่ยวกับการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน ทั้งนี้เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลทางบัญชีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

Independence Study Title Using of Accounting Information for Management of Agricultural Cooperatives under the Responsibility of Regional audit Center 10 (Chiang Mai).

Author Mrs. Rujirake Nateenan Na - Lampang

Master of Accounting

Examining Committee Asst. Prof. Boonruang Chareonsri Chairman
Asst. Prof. Amara Kosaiyakanont Member
Asst. Prof. Chusri Taesiriphet Member

Abstract

The objective of this independence study was to examine the use of accounting information for the administration of agricultural cooperatives under the responsibility of Regional Audit Center 10 (Chiang Mai). The subjects of this study were boards of directors, cooperatives promotion officers, cooperatives auditing department officers, creditors and officers of the Bank of Agriculture and Cooperative who use such information and have studied the problems of the use of accounting information whether there is adequate information for those involved and whether they need additional information or not.

The Cooperatives organize the use of accounting information in the format designated by the Audit Department which is categorized according to the types of agricultural cooperatives into four main business activities namely, credit, sales of agricultural supplies, marketing and agricultural services. The cooperative accounting information which is accurately recorded reports Profitability and Financial position in the format of Financial Statement (Income statement and balance sheet) both quarterly and the Cooperatives fiscal year so that users can use the information according to their needs.

In addition, the cooperatives prepare a monthly report so that the information can be used efficiently for administrative purposes such as following up various Cooperative activities.

The study of the use of accounting information in six agricultural cooperatives in six provinces (Chiang Mai, Chiang Ray, Lampang, Lamphoon, Phayao and Mae Hong Song) revealed that users can directly utilize the accounting information according to their individual needs. The accounting information which the cooperatives produce such as the Financial Statement and the monthly report provides enough information for further use, but the annual financial statement is slow and cannot be fully utilized. Besides this, each group of users still needs the information from quarterly Financial Statement which provides faster information and could be utilized as needed. The study showed that the cooperatives should pay more attention to the accounting information and maximize its use. There should be a time frame for budget planing so that the accountants can finish in time and the plan can actually be used. In addition, there should be the clear job descriptions of every job. The accounting information should be updated and related government agencies should be regularly supervised, and there should be in-service training for the boards of directors , managers and the accountants regarding the use of accounting information in their management, so that the benefits of accounting information can be maximized.